

Številka zadeve: U-I-138/93

Datum odločbe: 15.4. 1994

Področje: Carine

Izrek: Določbe 32. člena carinskega zakona niso v neskladju z ustavo.

Dodatno: Mnenje DZ in vlade (sekretariat)

Odločitev: število glasov ZA:PROTI; število PLM, število OLM

SAMO ZA: Krivic, Snoj, Šinkovec, Ude, Zupančič

SAMO PROTI: Jambrek, Šturm

OLM1: Testen

POVZETEK ZADEVE:

32. člen carinskega zakona je omogočal carinske olajšave podjetjem s tujimi vlagatelji, ki so bila vložena kot kapital vsaj za obdobje 5 let, ne pa tudi za krajše obdobje ali če je šlo samo za najem. Pritožnik, podjetje, ki je iz tujine najelo stroje, je trdilo, da je takšna zakonska ureditev diskriminatorna ter pomeni dejanje nelojalne konkurence, ker spodbuja določen tip vlaganj, drugih pa ne. US je, sledeč tudi mnenju DZ in vlade, to stališče zavrnilo in zapisalo, da je zakonodajalec pač ponudil zakonsko možnost za carinsko olajšavo, ki jo lahko izkoristi vsakdo pod enakimi pogoji; če pa je dejansko ne, se ne more sklicevati na kršitev 14. in 74. člena. OLM Testen opozarja, da je določba zakona diskriminatorna, ne sicer do pritožnika v dejanskih okoliščinah tega primera, temveč do gospodarskega subjekta, ki ima izključno domače vlagatelje: domači investitorji so v bistveno slabšem položaju kot tuji.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S		PS		
Pozicija LM	OLM				
OLM: Testen	2				
PROTI: Jambrek, Šturm			0,5	1	1
ZA: vsi ostali	1	1	0,5		

Zadeva ima ekonomsko dimenzijo, saj omejena carinska olajšava pomeni poseg v prosti trg in svobodno gospodarsko pobudo v prid tistih subjektov, ki izpolnjujejo zakonske pogoje zanjo, medtem ko za druge pomeni nadaljevanje omejevanja trga. Večina vztraja, da je država pri predpisovanju carinske olajšave ravnala pravilno in ji tako pušča bolj odprte roke pri regulaciji trga. Pozicija S je zato 2. Nasprotna sodba, ki je na poziciji 4 in je enaka OLM, pa vztraja, da država sicer lahko predpisuje ekonomske spodbude za trgovanje, vendar mora to storiti na zakonit in ustavno skladen način, za kar pa v tem primeru ne gre. V skladu s tem stališčem ima država tako bolj zvezane roke pri regulaciji trga.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S		PS		
Pozicija LM	OLM				
OLM: Testen	2				

PROTI: Jambrek, Šturm			0,5	1	1
ZA: vsi ostali	1	1	0,5		

Podana je družben dimenzija, saj zakon razlikuje na eni strani med podjetji, ki imajo tujega trajnega in začasnega vlagatelja; ter še širše med domačimi in tujimi vlagatelji nasploh. Prvi, če so izključno domači, ne morejo izpolniti pogoja za carinsko olajšavo. Ker je namen olajšave spodbuditi tuja vlaganja, takih podjetij pa je manj kot tistih z izključno domačim kapitalom, večina z odločitvijo v prid ustavnosti 32. člena carinskega zakona dejansko zavaruje šibkejše ekonomske akterje pred vplivnejšimi. Pozicija S je 2, saj večina vendarle vztraja, da stimulacija tujih vlaganj ni povsem prosta, temveč mora biti ustavno skladna. Nasprotna sodba PS je 4, kar ustreza tudi poziciji OLM, ki vztraja, da so stimulacije tujih vlaganj sicer dopustne, vendar je v tem primeru prekoračen ustavni okvir, ker so tuji vlagatelji v absolutni prednosti glede carinske olajšave pred izključno domačimi.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe		PS		S	
Pozicija LM		OLM			
OLM: Testen		2			
PROTI: Šturm, Jambrek	1	1	0,5		
ZA: vsi ostali			0,5	1	1

Podana je tudi avtoritarna dimenzija, saj gre za vprašanje ugotovitve skladnosti zakona z ustavo (ter s tem zavarovanje obstoječega reda) ali za njegovo razveljavitev v prid posameznika. Večina se odloči za potrditev ustavne skladnosti zakona, ki ne brezpogojna, temveč sledi ustavnim zahtevam. Zato pozicija S 4. PS bi bila 2, tam pa je tudi OLM, ki ustavne skladnosti v tem primeru ne bi ugotovil. Niti OLM niti PS nista na 1, ker poudarjata, da ekonomske olajšave so dopustne, a pod ustavno in zakonsko predpisanimi pogoji.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	Ni sklicevanja na mednarodno pravo.
OLM: Testen	1	Ni sklicevanja na mednarodno pravo.
PROTI: Šturm, Jerovšek	NC	/

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	4	<i>Odloči, kot sledi iz mnenja vlade in DZ</i>

OLM: Testen	2	<i>Odloči drugače, kot sledi iz mnenja vlade in DZ, vendar soglaša, da zakonodajalec lahko predpisuje ekonomske stimulacije, če izpolni ustavne pogoje, a v tem primeru ni tako.</i>
PROTI: Jambrek, Šturm	1	Glasovala sta proti odločbi, ki se strinja z Vlado.